

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 24 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

Világ folyása.

Olaszok és németek harca.

Az innsbrucki események fölkavarták egész Ausztriát. Olaszok és németek mindenütt gyűléseket tartanak és tiltakoznak, kiki a maga szempontjából, az Innsbruckban történtek ellen. Érdekes, hogy a németek is, az olaszok is az olasz nyelvű jogi fakultás elhelyezését követelik, a kormány ellenben makacsul ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy a fakultásnak ott kell maradnia.

Egyébként magában Innsbruckban már csillapulni kezdenek az indulatok. A tegnapi nap, az eddigi jelentések szerint, aránylag elég nyugodtan folyt le. Megemlítendő, hogy Greil polgármester kihallgatáson volt Fenő főherczegnél, ki Innsbruckban tartózkodik és kinyilatkoztatta, hogy a Hofburg előtt történt tüntetések nem irányultak a főherczeg ellen. Fenő főherczeg azt válaszolta, hogy erről eleve meg volt győződve, mert ismeri Innsbruck lakosságát és a tüntetések napjain is teljesen fesztelenül járt-kelt közöttük.

Pólában az olaszok rendeztek nagy németellenes tüntetéseket. A városi bizottság táviratot intézett Körber miniszterelnökhöz, amelyben tiltakozik az innsbrucki események ellen és az olasz tanulók személyes biztonságának megóvását követeli addig is, míg teljesül az olaszoknak az a kívánsága, hogy Triestben

külön egyetemük legyen. Szombaton este a pólai színházban *Alt-Heidelberg*-et játszották olasz nyelven. A színház zsúfolva volt közönséggel. Mikor a második felvonásban a diákok német jelvényekkel jelentek meg, egyszerre iszonyu füttyülés és láрма tört ki. «Le a barbárokkal! El a jelvényekkel! Ki velük! Elég!» hangzott mindenfelől. A színészek végre is kénytelenek voltak lerakni a jelvényeket egy asztalra. De a közönség addig zajongott, míg az asztalt is eltávolították. Mikor aztán a színpadon a *Gaudeamus*-t énekeltek, a közönség a *Lega*-dalra gyújtott rá. A tiszték mind eltávoztak a színházból, csak a szolgálattelvő tiszt maradt a helyén. Néhány perc múlva az előadást abbahagyták. A tömeg ekkor sorakozni kezdett és olasz nemzeti dalokat énekelve s a trieszti egyetemet éltetve, a kerületi főnökség, a német gimnázium és a német népiskola elé vonult és ott tüntetett. Végre is a rendőrség oszlatta szét a tüntetőket.

Záróként azt jelentik, hogy ott igen nagy az izgatottság az innsbrucki események miatt, mert sok zárai diák is van Innsbruckban. Mindenféle riasztó hírek terjedtek el a városban a diákok megsebesüléséről. A polgármester erre távirat útján intézett kérdést Innsbruckba, mire az ottani hatóságtól az a válasz érkezett, hogy csak két dalmát diák kapott jelentéktelen sebet, ellenben többen le vannak tartóztatva.

A haló határnak.
S mult és jövő reménykedő
Merengésre készlet . . .
— Én Istenem, óh adj nekem
Ilyen öregseget!

Szabolcska Mihály.

Eda.

Irta: Camille Lemonnier.

Első alkalommal, hogy megcsiptem, a hajánál fogva hurczoltam végig a fűvön Edát. A büntetését sohasem láttam azelőtt; de bármily gyorsan menekült is el a szemeim elől, ráismernék ezer ember között is. Ezt a lezámolást különben majd az alkalom fogja kettőnk közt tisztázni.

Azon az estén korábban jöttem haza a városból, mint Edának mondtam. Siettem s az esztelenségig hajszoltam a paripámat, hogy minél előbb láthassam az én édes kis feleségemet. Alig néhány hónap óta voltunk házasság s a szerelemtől ittasan borultunk egymás vállára, ha dolgaim végeztével találkoztunk. Már most képzeljék el azt a pillanatot, amikor a házam felé lovagolva, a kertben megláttam azt a rettenetes jelenetet. Az én Edám ott feküdt a fák alatt csengő kacagással egy másik férfi karja között. A magas fű, amelyen átlövagoltam, nesztelenné tette a paripám lépseit s így ők sem hallották az érkezésemet. Mind a ketten nevettek. Hangosan, mint a csengés, ugy hallatszott Eda kacagása.

— Eda! . . . Eda, te szörnyeteg! — kiáltottam magamon kívül.

A zárai község tanács rendkívüli ülést tartott, amelyen egyhangulag sajnálatát fejezte ki azon, hogy Innsbruckban a jogi fakultás megnyitása alkalmából az olasz diákok áldozatul estek a németek támadásának. A község tanács tiltakozik a kormány eljárása ellen, amely az olaszok természetes kívánságát megtagadva, arra kényszeríti őket, hogy egy ellenséges érületű városba menjenek és kijelenti, hogy most már elkerülhetetlen szükségesség az, hogy Triestben egyetemet állítsanak föl.

Szombaton este a zárai színházban is nagy tüntetések voltak a *Germania* című opera előadásán. A közönség egyre azt kiabálta: «Éljen a trieszti egyetem! Le az innsbrucki német barbárokkal!» A karmester és a színészek többször megkísérelték az előadás folytatását, de a füttyelés, dobogás és kiabálás miatt ez lehetetlen volt. A karzatról ezerszámra dobáltak le apró czédulákat ezzel a felírással: «Le a német barbárokkal! Éljen a trieszti olasz egyetem!» Erre a tenorista egy olasz dalt kezdett énekelni, mire viharos brávó-kiáltások hangzottak föl. Mikor aztán a hatóság az előadás abbahagyását rendelte el, a tüntetők sorakozva tömegesen bejárták hangos kiabálással az utcákat és a helytartóság épülete elé igyekeztek jutni. De a rendőrség széteszlatta őket s ez alkalommal letartóztatás is történt.

Az olaszországi sajtó és a nép igen nyugodt hangon tárgyalja az innsbrucki eseménye-

A férfi megugrott; ő pedig lehajtott fővel állott előttem és könnyes szemekkel nézett reám.

Amikor ismét beszélni tudtam, hangosan kiáltottam:

— Ki volt ez az ember? valld be!

Nem is ismerte azt. Épen arra járt a kerítés mellett, amikor ő a kecskét haza terelte a rétről. A férfi megszólította; aztán megcsókolta a nyakán. És ő elesett. Mint a bős vadállat, ugy ordítottam dühömben. Képes lettem volna megölni őt. Rám emelt tekintete tiszta, szerény volt, egy árnyalata a szegénynek sem volt bennök. Halk szóval mondta aztán nekem:

— Így volt. De hát miért nem ölsz meg? Jogod van ehhez.

Amikor kissé lecsillapodtam, elmesélt mindent. Nyíltan bevallotta, hogy valami ellenállhatatlan és ismeretlen erő kergette a bünbe. S amikor ezt bevallotta, sem szomorúság, sem meglepetés nem látszott rajta. Ugy mondta el, mintha a legtermészetesebb, a legegyszerűbb dologról lett volna szó. Eltasztottam magamtól s ráparancsoltam, hogy a szobájába menjen. Én pedig egész éjjelen át a gyümölcsöskertben maradtam és keservesen sirtam.

Eda! az én édes kis Edám! Egy becsületes anya tisztességes leánya, aki örök hűséget esküdött nekem isten és emberek előtt.

Másnap reggel a szobájába léptem. Agyban feküdt és a karjait nyujtotta felem.

— Higyjél nekem, mondta, sohasem szerettem mást, csak téged. És sohasem fogok szeretni senkit úgy, mint téged azon a napon,

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Őszszol.

Nincs szomorubb a mogorva,
Komor őszidőnél,
Mikor más se látszik egy-egy
Tömérdek felhőnél.
Csupa bánat, csupa kétség
A föld is, az ég is . . .
Mintha egy nagy könnyé válnék
A nagy mindenség is!

Szegény tájnak, mintha örök
Nagy kétségbe esve:
Fénylő napról, friss tavaszról
Reménye se lenne.
Óh természet, be sivár vagy
Hit és remény nélkül . . .
— Ments meg engem, Úram Isten,
Ilyen öregsegtől!

. . . Nem ez az ősz az én őszöm,
Hanem az a másik:
Mikor a táj, bágyadtan bár,
Mosolyogni látszik . . .
S mikor a nagy, ráboruló
Csendes lemondásban:
Még örömet leli egy-egy
Maradék sugárban.

Mikor minden őszi rózsá
Emléke a nyárnak,
S van valami költészete

ket. A konzervatív *Perseveransa* sokkal komolyabbnak tartja a jelen pillanatot, sem hogy szabad volna tüzzel játszani és óva inti az olaszországi diákokat, hogy ne ragadtassák tüntetésekre magukat. Az egész sajtó reméli, hogy az osztrák kormány az ausztriai olaszok jogos kívánságainak figyelembe vételével véget fog vetni a mai tarthatatlan helyzetnek.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hirek. —

A király itthon.

Budapest, nov. 7. A király ma délután Gödöllőről Budapestre érkezett és általános kihallgatást adott. Délután viszályautazott a felséges ur Gödöllőre.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 7. A képviselőház mai ülésén *Perczel* Dezső elnököl. A *Rábaszabályozásról* szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban elfogadták, mire a *házzsabályok revíziójára* vonatkozó indítvány folytatólagos tárgyalása következett.

Günther Antal ellenzi az indítványt és azt kívánja, hogy a házzsabályok revíziójával párhuzamosan a parlament reformja is tárgyalassék.

Rakovszky István szintén követeli a választójog kiterjesztését, az inkompatibilitás szigorítását és az államtisztviselők szolgálati pragmatikáját.

Az elnök öt perc szünetet ad.

Szünet után *Tisza* István gróf miniszterelnök reflektál az elhangzott beszédekre. Nekünk, többségnek — ugy-

mond a miniszterelnök — több jogunk van a nemzetre hivatkozni, mint az ellenzéknek. Kijelenti, hogy őt nem a szenvedély vezérli, hanem az a tudat tölti el, hogy a magyar nemzetet meg kell menteni. Nem mint ő felsége minisztere, hanem mint a többség akaratának letéteményese kötötte hozzá magát a revízióhoz. Ez az obstrukció arra fogja bírni a többséget, hogy adandó alkalommal hasonló módon erőszakos fegyverekkel éljen. (Viharos taps a jobboldalon. Nagy zaj balról.) Az ellenzék semmiféle dialektikával sem fogja megváltoztatni tudni a közvéleményt. Nem a nemzet szabadságáról van itt szó, hanem veszedelmes körtünetek eltávolításáról. Meg van győződve arról, hogy a nemzet a kormány eljárását megnyugvással fogja fogadni.

Közbeköltések balról: Oszlassa csak fel a képviselőházat, majd meglátjuk akkor!

Tisza István gróf miniszterelnök: Ne fessék az ördögöt a falra. A kisebbség magatartása magában nem lehet ok új választásra, de habozás nélkül alkalmazni fogja ezt a fegyvert, ha szükségesnek fogja látni. Akkor aztán majd szemben fognak állani a választásoknál. Meggyőződése, hogy a nemzet az itt folyó dolgokat megunta és megutálta. Vissza kell helyezni a parlamentet rendes nivójára. Minden eszközzel azon lesz, hogy elsöpörje a parlamentből a gázt és a burjánokat. (Viharos taps a jobboldalon. Óriási zaj balról.)

Olay Lajos a házzsabályok módosítása ellen beszél.

Az ülés tovább folyik.

Elhunyt főrendiházi tag.

Budapest, nov. 7. *Atzél* Lajos báró, a főrendiház tagja, tegnap Budapesten meghalt.

Petőfi-emléktábla Székesfejérvárott.

Székesfejérvár, nov. 7. *Petőfi* Sándor vándorszínész korában két hónapot töltött Székesfejérvárott és ott lépett föl először a színpadon. Azt a házat, amelyben *Petőfi* lakott, most emléktáblával jelölték meg és az emléktáblát tegnap leplezték le szép ünnepséggel.

André hadügyminiszter.

Páris, nov. 7. *André* hadügyminiszter állapota nem nyugtalanító, de orvosai rendeletére kénytelen néhány napot ágyban tölteni.

A háboru.

Mukden, nov. 7. Harmincezer kínai érkezett ide, kik a japánok kényszerintézkedései elől menekülnek. A japánok hadműveleti területén belül minden községet teljesen elpusztítottak. A hadi szökevények száma folytonosan növekszik.

Szent-Pétervár, nov. 7. *Kuropatkin* tábornok e hó 5-ikén táviratot intézett a csárhoz a következő tartalommal: E hó 3-ikán egy tunguz banda két kilométernyire a duincsinsáni kínai vasuti állomástól megtámadta Cheylundzian tartomány katonai biztosát, *Bogdanov* vezérkari ezredest, kit két tolmács és egy futár kísért és aki Mongoliában a csár helytartójának parancsából szemleuton volt.

amikor a tiéd lettem. Az életemet egyszer s mindenkorra neked adtam.

A vér a fejembe tolt. Képtelen voltam reá nézni, amint igézó szépségben, fedetlen hófehér vállakkal magam előtt láttam.

— Eda, én vagyok a föld legszerencsésebb teremtése. Kérj bocsánatot tőlem, hiszen annyira szeretlek, hogy máris megbocsátottam neked.

— Bocsánatot kérek, — felelte nevető arcczal.

— Nem! — kiáltottam indulatosan. — Ez nem elég. Esküdjél meg, hogy soha többé... Eda a fejét rázta.

— Nem esküdhetek meg. Ha ez a dolog ma megtörténhetett, nem láthatom előre, ismétlődik-e, ha megint magamra hagysz és ismét utamba kerül valaki. De — fűzte hozzá halkan, komolyan — neked mindig jogod van ahhoz, hogy megölj. Ugy-e?

Csodálatos gyöngésség van a szivben. Amikor belenéztem kristályszép szemébe, erőltlenül hanyatlott le a két karom. Nem, képtelen volnék gyűlölni őt. S a féktelen harag gerjedelmétől egyszerre átsapott a lelkem egész érzése a szerelem mámoros vágyakozásába. Sirva és csókolva borultam szép bűnös testére, melynek lehetetlen volt ellentálanom. És milyen szép volt ebben a percben! Arca rózsaként tündöklött a csókjaim alatt. Egész teste megrezzen s lángolni kezdett az ölelésemtől, mintha a szerelem, amely körülvette, mohó tehetetlenségét még csak növelte volna.

Néhány nappal e jelenet után egy fiatal rokonom látogatott meg bennünket. Félnék és félszeg fiatalember volt; igazi tökéletessége a rut férfinak. Edát nagyon kevésbé érdekelte a vendég. Csak néha simogatta végig a fiu vállait a tekintetével, de ilyen tekintetet minden férfira vetett.

Egy este kacagást hallottam az emeleten. Amikor a kacagásban ráismertem Eda és a rokonom hangjára, rettenetes gyanu fogott el s

lábujhegyen felsiettem hozzájuk... Ugyanaz a látvány tárult a szemem elé, mint az első alkalommal. A rokonomat letaszítottam a lépcsőről. Amint később lementem, az alsó lépcsőfokot vért láttam.

Eda a legteljesebb nyugalommal mondta nekem:

— Hallgass meg, biztosítalak, sejtelmem sincs arról, hogyan történt.

Rémes jelenet következett. Rávettem magam, ütöttem, rugtam. S ő nem is védekezett. A fogaim mély sebet haraptak rózsaszínű husába és ő ezt is panasz nélkül tűrte. Végül szégyeltem az állatias dühömet.

— Takarodj ki a házamból, — mondtam. Menekülj; ne is lássalak többé.

Leült mellém, átkarolt s magához ölelve sugta:

— Megölhetsz, ha akarsz. Hiszen a tiéd vagyok.

Az erőm elhagyott. Oly gyenge lettem, mint a gyermek. Soká hevertem a földön és beleharaptam az öklömbe. És ő halkán sirt a fájdalom miatt. Már nem volt erőm elűzni őt a házamból.

Egy reggel megcsiptem őt az erdőben, ahova egy már öregedő férfival ment, akit én barátságosan a házamban vendégeltem néha. A férfi könnyek közt kért tőlem bocsánatot s maga sem értette, hogyan történt minden. Eda különös tekintete a vállait simogatta végig; szót alig váltottak egymással. Aztán egyszerre, minden küzdelem nélkül az övé lett. El is kötözött a vidékről, hogy megmeneküljön Eda varázslatos hatalma elől. Most már érteni kezdtem azt a vak szenvedélyt, amely Edában ébredt, mihelyt férfival találkozott.

Ennek ellenére sem kételkedhettem a szerelmében. A házban kedves, szerény s szinte alázatos volt. Fiatal szépsége élő virágdisze volt a szobának.

Leveleket kaptam, amelyek értesítettek, hogy néhány napi elutazásom idején a felesé-

gemet több ízben látták az erdőben és a réten idegen férfakkal. Eda bevallott nekem mindent. Ezeket a férfiakat ő sem ismerte. Alig emlékezett az arczukra azután. Most már nem éreztem azt a haragot, mint előbb. Megadásal türtem a sors csapását. Azt mondtam magamban:

— Egy ideig még eltart így, aztán megölm.

Sohasem volt oly szép és kívánatos, mint a bűnei elkövetése után; a szerelem valósággal felüdítette, megszépítette.

— Te, mondta egy alkalommal nekem, te nem vagy nekem ugyanaz, mint a többi férfi. Ha te csókolsz, érzem, hogy teljesen a hatalmadban vagyok. Ha te egy napon megbetegednél, elmennék a templomba és arra kérném az Istent, hogy engedjen helyetted meghalnom. Té szebb vagy mindenki másnál. De lásd, amióta először voltam a Tiéd, az az érzésem, hogy nem vagyok ura tetteimnek. Valami különös varázslat kiforgatott a rendes valómból s nem bírok az érzelmeimmel. Mielőtt a tiéd lettem, sosem gondoltam erre. Tudatlan, ostoba gyermek voltam... Oh, miért is nem hagytál meg olyannak?

Egy héttel később a konyhában értem tetten őt egy fiatal szolgálival, akit az aratás idejére a házamba fogadtam. Az asztalon kés feküdt. Vad indulatomban a kezemből kaptam a kést és Eda mellébe döftem. Vértől elborulva esett össze a lábaim elé. Rövid halálfelelem vett rajta erőt, de aztán ajkait a kezemre szorította és halkán így szólt:

— Jól tetted. Másként nem végződhetett volna. Ne bánkódj miattam. Az én sorsom ez; ennek kellett lennie... Emeld a kezem a homlokomhoz, hogy keresztet vessek...

Eda! Eda! halk kiáltással halt meg; oly halkan, mint egy csók. És én sohasem foglak elfeledni és mást szeretni. Mélységes imádatom kísért a sírodba mindörökre.

Bogdanov ezredet foglyul ejtették, egy tolmácsot megöltek. A banda üldözésére lovasságot küldtek ki, amely tegnap megtalálta Bogdanov ezredet, az egyik tolmács és a futár holttestét. Két tunguzt elfogtak. A holttesteket Karbinba szállították. Ugy a mi részünkről, mint a csicsikári kínai hatóságok részéről megtörténtek a lépések a bűnösök kinyomozására.

London, nov. 7. A mandzsuri orosz hadsereg főhadiszállásáról tegnapi kelettel azt táviratozzák, hogy az utóbbi napokban mind a két ellenfél tétlenül vesztegelt.

London, nov. 7. **Linevics** tábornok **Kuropatkin** fővezértől parancsot kapott, hogy induljon a mandzsuri hadsereghez.

Konstantinápoly, nov. 7. Az orosz önkéntes hajóhad **Jarozslav** nevű hajója átkelt a Boszporuson. A **Jarozslav** szent és vizet visz a balti hajóhadnak. Több más orosz hajó tiznapos időközben fog átvonulni a tengerszoroson.

Olaszok és németek haroza.

Innsbruck, nov. 7. Az utcái zavargások alkalmával leszurt **Pezzey** festő temetése tegnap nagy részvét mellett ment végbe. A temetés rendben folyt le; semmiféle zavaró incidens nem fordult elő. A sirnál a polgármester és egy képviselő beszéltek. A temetés után a menet egy része szétoszlott, mintegy háromezren azonban a **Mária-Terézia**-uton gyűltek össze, hol két képviselő izgató beszédet mondott. A közbelépő rendőrtisztet a képviselők szidalmakkal és fenyegetésekkel illették.

Innsbruck, nov. 7. Az éjjel megtámadtak egy olasz borbélyüzletet és betörték az üzletbe. A rendőrség utját állotta a vérengzésnek.

Innsbruck, nov. 7. A tüntetések tegnap este ismét erősebbek lettek. Fűtültek, kiabáltak és pattantyukat dobáltak a kivonult csendőrség elé. Végre a nagy számban megjelent csendőrség szétoszlatta a tüntetőket.

Linn, nov. 7. Tegnap mintegy ezer nagynémet tüntetést rendezett az innsbrucki események miatt a helytartóság előtt. A tüntetők nemzeti dalokat énekeltek. Végre is a rendőrség kergette szét őket.

Grács, nov. 7. A német diákok tegnap tüntetését rendezték a városban, amelyen az összes diákegyesületek résztvettek. A belső városrészben nagy néptömeg gyűlt össze, amely néhány olasz korcsma előtt tüntetett és bevverte az ablakait. A tüntetőket rendőrség oszlatta szét.

Leoben, nov. 7. Az itteni bányász-főiskolán tegnap tüntetés volt az innsbrucki események miatt. A tüntetők határozatot hoztak, amelyben az innsbrucki német diákságnak és a lakosságnak köszönetet mondanak bátor viselkedésükért.

Trient, nov. 7. Tegnapielőtt itt nagy gyűlés volt, amelyen mintegy háromezren vettek részt. A gyűlésen számos olasz képviselő is volt jelen. A gyűlés határozatában tiltakozik az innsbrucki események ellen és követeli, hogy az olasz jogi kart helyezték át Innsbruckból.

Trieszt, nov. 7. A Verdi-színház tegnap zsufolva volt. A másik veszély előadásának első és második felvonása között az izgatott tömeg közepéből a földszintről »Éljen az olasz Trieszt! Éljen a trieszti olasz egyetem!« kiáltások hallatszottak, mely kiáltásokat lábdobogással, zsebkendő- és kalaplengetéssel kísérték. A demonstráció egy negyed óránál tovább tartott és a második felvonás megkezdésével sem szűnt meg, sőt a tömeg hazafias dalokat kezdett énekelni. Végre csend állott be, de a tömeg a darab tartalmát észlelve, minden alkalmat megragadott, hogy a tüntetést újra kezdhesse. Az előadás végeztével az utcákra özönlő tömeg folytatta a tüntetést. A chiozzai kapunál a tüntetők a *Nella patria di Rosetti* dalt énekeltek és azután ismét az olasz egyetemet éltették. A rendőrség közbelépésére nem volt szükség, mert a tüntetők azután rendben szétoszlottak.

Milano, nov. 7. Tegnap este a választási agitációval egyidejűleg ismétlődtek a demonstrációk az innsbrucki események miatt. Ötszáz egyetemi hallgató nagy tömegtől kísérve, hazafias dalokat énekelve járta be a főutcákat. A német kereskedők és vendéglősök kénytelenek voltak üzletüket bezárni. A tüntetők azután az osztrák-magyar konzulátus elé vonultak, ahol a demonstráció elérte tetőpontját. A tüntetőket a rendőrség szétkergette. Elfogatás nem történt. Tegnap este a Manzoni-színházban a *Romanticismo* című darabot adták Rovettától. A darab minden jelenete hazafias demonstrációkkal végződött. Több főiskolai hallgató egy páholyból az olasz trikolorot tüzte ki. Féltizenkettőkor az előadás befejezése után a demonstrációk megújultak.

KÜLÖNFÉLE.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk egyes példányai ezentúl mindig kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Dedk 34. szám* alatt levő dohánytőzsdében (a Hungária-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

— **Személyi hir.** *Minuttillo* Ferencz báró tengernagy holnap ide érkezik Bécsből a gyorsvonaton. A *Pelikan* yacht, amelyen a tengernagy innen tovább utazik, már ma meg fog érkezni Pólából.

— **A városi tanács** holnapután, szerdán, *Bellen* András dr. alpolgármester elnökle alatt ülést tart.

— **Uj horvát képviselő.** *Zágrábból* jelentik: Dolnji-Miholjaczon a szombati választáson *Chavrak* Levin osztályfőnököt választották meg képviselővé 447 szavazattal *Lorkovics* dr. 38 szavazatával szemben.

— **Bucsuelőadás.** *Grasso* olasz színtársulatának tegnap este volt a bucsuelőadása a Fenice-színházban. Zsufolt ház előtt adták a *Morte civile* drámát, melyben *Konrad* szerepét *Grasso* János játszotta. *Grassót*, kinek tegnap jutalomjátéka volt, lelkes ovációkban részesítették és felvonások között sokszor kihívták. A művésznak számos koszorút nyújtottak fel a színpadra tisztelői s ő meghatott szavakkal mondott köszönetet a közönségnek. A színdarab végén ismételt szünni nem akaró tapsviharral hívták ki, mire *Grasso* még néhány

rövid bucsuszót mondott. Távozásakor, félegy órákor éjjel a közel ezer főnyi közönség a művészt a színház kijáratánál megvárta és zajos ovációk között a Centrál-kávéházba kísérte, a hol *Grasso* még egyszer szíves szavakkal fejezte ki köszönetét a közönségnek, hangsúlyozva, hogy neki a mai est felejtethetlen lesz. *Grasso* társulata innen Ankonába indul.

— **Elhunyt hírlapíró.** *Moskovics* Rezső dr., a Kassán megjelenő *Felsőmagyarország* főmunkatársa a napokban meghalt. Elhunytáról a *Felsőmagyarország* szerkesztősége a következő gyászjelentést adta ki: Ifjú volt, nagy tehetsége mellett telve ambícióval, munkakedvvel. Am jött a kérlelhetetlen kaszás, kiütötte kezéből a tollat, melyet annyira reményre jögsítva forgatott, megfagyasztotta lelkében a kedélyt, mely megkönnyítette a mi munkánkat is. Fájdalomtól megtörtén állunk szeretett volt főmunkatársunk, *Moskovics* Rezső dr. ravatalánál. A kérlelhetetlen sors nem nézte, hova csap végzésével s elvitt egy ifjút, aki nagy dolghatatlanság, örökös lesz az az úr, melyet maga után hátrahagyott. Az ég vezérelje eltávozott bohém lelkét!

Az Imre-alap jutalmazottjai.

Lapunk vasárnapi számában már hirt adtunk a *Donáth* Imre miniszteri osztálytanácsos, kormányzósági tanügyi előadó tiszteletére alapított *Imre-alap* jutalomdíjának kiadásáról az állami elemi fiúiskolában. Tegnap délelőtt tíz órákor a polgári fiúiskolában osztották ki az Imre-alap jutalomdíjait az iskola három legenyvedetlenebb szorgalmu és legpéldásabb magaviseletű tanulója között. A kitüntetettek: *Fassbinder* Rezső, *Kerekes* Béla és *Zai* András IV. osztálybeli tanulók. A lélekemelő ifjusági ünnep az iskolának virágokkal szépen föl-diszített rajztermében folyt le szépszámu közönség előtt. Jelen volt *Donáth* Imre osztálytanácsos is. Az ünnepély műsora a következő volt: 1. *Beethoven*: Himnusz az éjhez, énekelte az ifjusági kar. 2. *Tóth* K.: Ki volt nagyobb? Szavalta *Kern* B. III. o. tanuló. 3. *Uhl* M.: Bucsú az erdőtől. Énekeltek: *Benussi* I. és *Festő* P. IV. o. tanulók. 4. A jutalomdíj átadása. 5. *Kreutzer* K.: Esti kar. Énekelte az ifjusági kar. 6. *Váradi* A.: Melyiket? Szavalta *Erdőssy* F. III. o. tanuló. 7. *Clementi*: Szonáta. Zongorán előadta *Festő* B. IV. o. tanuló. 8. Magyar népdalok. Énekelte az ifjusági kar. A jutalomdíj átadásakor *Békei* Ignác igazgató mondott szép beszédet, méltatván a nap jelentőségét. Majd *Donáth* osztálytanácsos intézett buzdító szavakat a kitüntetett tanulókhöz, akiket végül az ifjuság nevében *Augusztin* István IV. osztálybeli tanuló üdvözölt.

— **Az Osztrák Lloyd trieszt-velencei vonala.** Az Osztrák Lloyd igazgatósága megfontolás tárgyává teszi ezidőszent a velencei forgalom kibővítését. Triesztnak hetenként háromszori összeköttetését Velencével a jövőben mindennapi járatok váltánák fel, amelyek az eddigieknél nagyobb és modernebbül felszerelt gőzösökkel bonyolítottatnának le. A heti hat járat közül valószínűleg három nappali és három éjjeli lesz.

— **Versenyárgyalás.** A fiumei magyar kir. tengerészeti hatóság alá tartozó hivatalokban és uszóműveken az 1905. évben szükséges olaj és egyéb anyagok szállítása iránt a mai napon megtartott versenyárgyalásra két fiumei, egy trieszti és három budapesti cég től érkeztek be ajánlatok. Az anyagok nagyobb tömegére való tekintettel, a kiszámításokkal csak néhány nap múlva készül el a hatóság, a mikor is az eredményt közzé fogja tenni.

— **A Pannonia New-Yorkba érkezett.** Az *Adria* tengerhajózási társulat ma New-Yorkból táviratot kapott, mely szerint a *Pannonia* gőzös ma reggel szerencsésen oda érkezett. A *Pannonia* hajó, mely körülbelül másfél ezer kivándorlóval október 20-án indult el Fiuméből, az utat tizenhét nap alatt tette meg. Az időjárás kedvező volt s az utasok valamennyien jól érzik magukat.

— **Kivándorlási csarnok Triesztben.** E hó folyamán fognak előreláthatólag a trieszti kivándorlási csarnok létesítésére vonatkozó hivatalos tárgyalások megkezdődni. A nagyarányú épületet valószínűleg a déli vasút pályaudvara mögött fekvő telkeken fogják felépíteni, mivel ez a terület jelenleg is az állam tulajdona.

— **Az Ultonia kivándorló.** Ma reggel két különvonaton 1400 kivándorló érkezett városunkba és ma estére, valamint holnap reggelre még ezer kivándorlót várnak. Minthogy máris több száz kivándorló tartózkodik Fiumében, előrelátható, hogy az elszállításra váró utasok nagy tömege nem fér túl az e hó 10-én induló *Ultonia* hajóra. A hajóról lemaradó utasokat két különvonaton fogják innen Antwerpenbe szállítani.

— **Gazdátlan csónak.** Tegnap reggel hét órakor a Mária Terézia-móló végénél egy elegáns csónakot találtak gazdátlanul. A csónaknak *La Plata* a neve, száma 144 és Voloszkából való. A csónakot tulajdonosa a révkapitányságtól átveheti. *Barbár* Péter nap-számos jelentette a révhivatalnál, hogy látta, midőn a kérdéses csónakból reggel hat órakor egy szőke haju, fekete felöltőjű úr szállt ki, aki a csónakot elhagyva, a város felé indult. Az esetről a révhivatalnál jegyzőkönyvet vettek fel. Az ismeretlen egyént nyomozzák.

— **Hamis utlevelek.** Tegnap a vasuti állomáson *Dag* Mór rendőr a 29 éves *Pavlovics* és a 22 éves *Fajdetics* Márk földművelőket, kik mindketten Brlogból valók, letartóztatta, mert hamisított utlevél volt náluk. Az első az utlevele keltét 1901-ről 1904-re javította ki, míg a másíknál egy *Uslac* János névre kiállított utlevél volt. A rendőrség mindkettőt egy napi fogházra és öt korona büntetésre ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

Kivándorló munkásaink életmódja.

A washingtoni Labour département a bérek, munkaidő és az élelmi szerek árának fejlődéséről az utolsó 14 évre vonatkozólag igen jelentékeny és nagy kiterjedésű felvételeket eszközöltetett és ezek eredményeit nemrég tette közzé. A felvételek pusztán az iparra terjedtek ki; a mezőgazdaság, továbbá a bányauzem és a forgalom a felvételek alkalmával figyelmen kívül hagyattak. Külön e célra rendelt hivatalnokok 3429 ipartelegen eszközölték a szükséges felvételeket. E módon 519 különböző foglalkozás viszonyait vették vizsgálat és kutatás alá. A végső eredményt a következő számadatok világítják meg legjobban:

	Létszám	Heti munkaidő	Oránkénti munkabér
1890	94.9	100.7	100.3
1891	97.4	100.5	100.2
1892	99.1	100.5	101.3
1893	99.2	100.3	101.2
1894	94.1	99.8	97.7
1895	96.3	100.1	98.4
1896	98.3	99.8	99.5
1897	100.9	99.6	99.2
1898	100.3	99.7	100.3
1899	110.8	99.2	102.0
1900	115.5	98.7	105.5
1901	119.1	98.1	108.8
1902	123.6	97.3	112.3
1903	126.4	96.6	116.3

Ezekből a számadatokból legjobban ki-világlik az Egyesült - Államok üzletmenete.

1890—1893. években majdnem állandóak a viszonyok a munkaslétszám jelentékenyen gyors növekedésével egyetemben. 1894-ben már az 1893. év válságai igen világosan kifejezésre jutnak; jelentékenyen megszorított munkaslétszám, megrövidített munkaidő és csekélyebb munkabér Ettől az évtől kezdve a haladás igen gyors és emelkedő. A munkások létszáma tetemesen és láthatóan növekedőben van, ép így növekedőben van az óra szerinti munkabér; a munkaidő — a sikeres sztrájkok következtében csökkenőben van. Természetesen itt az élelmi szerek árának növekedése is figyelembe vétetik. Ez irányban a következő táblázat nyújt közelebbi felvilágosítást:

Fejenkénti heti munkabér	Az élelmiszerek detail ára:	A heti munkabér vételképessége az élelmiszerek áraihoz viszonyítva	
1890	101.0	102.4	98.6
1891	100.7	103.8	97.0
1892	101.3	101.9	99.4
1893	101.2	104.4	96.6
1894	97.7	99.7	98.0
1895	98.4	97.8	100.6
1896	99.5	95.5	104.2
1897	99.2	96.3	103.0
1898	100.0	98.7	101.3
1899	101.2	95.5	101.7
1900	104.1	101.1	103.0
1901	105.9	105.2	100.7
1902	109.3	110.9	98.6
1903	112.3	110.3	101.8

Ezek a számadatok arról tesznek tanúbizonyságot, hogy az északamerikai munkás háztartásának költségei nagyban és általában nem igen változnak; az utolsó tíz évben a heti munkabérnek az élelmiszerek árához való viszonya kedvezőbb volt, mint azelőtt. Az 1902. év válságos állapota nem tagadja meg magát, az élelmiszerek árai emelkedtek. A mennyiben pedig a munkaidőnek 1890-től kezdve körülbelül 4%-kal való megrövidítését tekintetbe vesszük, úgy a helyzetet elég kedvezőnek kell jelezniük.

+ Kereskedelmi összeköttetésünk Amerikával.

A st.-louisi világiállítás látogatói közül sokan Pittsburgon keresztül utaztak és ottani konzulátusunk konstatálja, hogy sok magyar is volt a látogatók között, akik a pittsburgi világhírű ipartelepeket tanulmányozták. Ez a jelenség igen öröndetes és remélhetőleg hozzá fog járulni ahhoz, hogy Amerikával való kereskedelmi összeköttetésünk szélesebb alapokat nyerjen. A lehetőségéről ennek meggyőződhetett mindenki, aki csak rövid ideig is Amerikában járt. Az amerikai fogyasztópiacz nagy befogadó képessége és Amerika hatalmas kiviteli tevékenysége kellő utmutatói kereskedelmi összeköttetésünk kiépítésének. Minthogy közvetlen hajóösszeköttetésünk Amerikával most már lehetővé teszi szélesebb alapon a rendszeres közvetlen árucserét, nagyon kívánatos volna, ha erre alkalmas pénzügyi intézetek kezükbe vennék a közvetlen pénzforgalom helyes szervezését s e célból érintkezésbe lépének az amerikai nagy kereskedelmi piaczok elsőrendű bankjaival.

+ Vasuti díjszabások publikálása.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara üzleti körökből arról értesült, hogy az osztrák vasuti vállalatok kezdeményezésére az osztrák vasutügyi miniszterium a magyar kormányval egyetértőleg megváltoztatni szándékozik a vasuti díjszabások publikálására vonatkozó rendelkezéseket oly módon, hogy amíg eddig a díjszabások érvényessége az állomásokon való kifüggesztéstől, a hírlapokban való közléstől és a kereskedelmi és iparkamarákkal való közléstől volt függővé téve, ezentul azok érvényességéhez elegendő legyen a hivatalos lapban való közzététel. A kamara utalással arra, hogy ez a rendelkezés nehézségeket okozna a kereskedőknek, akik nincsenek abban a helyzetben, hogy állandóan a hivatalos lapot tanulmányozhassák, fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy a helyi fuvarszámítást megnehezítő s ezért a forgalom megakasztására alkalmas eme javaslatot ne járuljon hozzá.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Kazetsky N. Moszkva. — Zysda B. Budapest. — Senna G. Asti. — Selazzi F. Turin. — Schlop M. Bécs. — Matejka E. Trencsen-Teplitz. — Lukács E., Stark Lipót, Goldschmiedl L. Budapest. — Leipnik E. Tolna. — Crainiciano C. Bukarest. — Drasenovich R. Trebinje.

Dedk szálloda. Schoch Mari, Manstein E. és felesége, Leobschütz R., Schlesinger Henrik és felesége, Reiter Samu, Schoffer és fia, Huschek Gusztáv, Bécs. — Wittich Lajos, Schulhof Manó, Hábel Pál, Payer Béla, Rotter Lajos Budapest. — Catinelli M, Carlstadt. — Feder R. Temesvár. — Nowák J. Hermsburg. — Hirschfeld Ernő és felesége Berlin. — Mandl Ignác Arad.

Lloyd szálloda. Novosilow Péter Kiev. Löblowitz Emil, Blau Ignác Bécs. — Lis Tádé Lemberg. — Dreszler Adolf, Kovács András, Furlan Lajos, Schubart Ede Trieszt. — Szrlkovic Simon Delnice. — Baić Zorka Belgrád. — Calussi András Zára. — Sailer György München. — Womacska Iván Zágráb.

De la Ville szálloda. Alese Konrad Bécs. — Budnet Emil Teplitz. — Stragatic György Zágráb. — Mühlbacher Adolf Trient. — Haáz Adolf Budapest. — Sugár Rezső Lovrana. — Andreaskovics L. Zágráb. — Stiglitz Bernát Budapest.

Hungária szálloda. Sutter Gottlieb, Bécs. — Siegnisch Viktor Ragusa. — Baltnof György Bulgária. — Róth Sámuel Budapest. — Pollák Mária Bécs. — Grúkar Anna Merán.

Quarnero szálloda. Epstein Ottó Bécs. — Epperlein Oszkár Budapest. — Marinics Katica Nikapoly. — Teschl Miczi Grác. — Koyoll Leopold Bodenbach. — Pöttinger M. Traukirchen. — Radetich Ivo Senj. — Stigromics dr. Delnice. — Giochin Emil dr. Trieszt. — Lemaigue Károly Miláno. — Marrossi N. Bécs. — Benznoni K. Pissino. — Schwab Vilmos Bécs. — Cerlon Ferencz Fiume. — Poss Anna Wildau, Origlio Emil Bécs. — Madriazza János Trient.

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

November 5-én.
Daphne, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1449, kapitány Ivellich, jött Smirnából.

November 6-án.
Pocasset, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1726, kapitány Owen, jött New-Yorkból.
Tone, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 84, kapitány Gamulin jött Raguzából.

November 7-én.
Aglaiia, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1157, kapitány Knezevich, jött Triesztből.
Tisza, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 708, kapitány Brazzoduro, jött Glasgowból.
Primo, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 197, kapitány Vianello, jött Chioggiából.

Indult:

November 5-én.
Széll Kálmán, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 2432, Kapitány Mikulicich, indult Rotterdamba.
Brindisi, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 532, kapitány D'Ambrosio, indult Triesztbe.
Espero, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1120, kapitány Nasso, indult Smirnába.
Sipan, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 159, Kapitány Heller, indult Cattaroba.

November 6-án.
Dorsset, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1636, kapitány Hurry, indult Hullba.
Daphne, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1149, kapitány Ivellich, indult Triesztbe.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Kassa november 7-én Nápolyból Genuába. Tisza november 7-én Glasgowból Fiuméba.

Indult:

Adria nov. 7-én Messzinából Maltába. Andrassy nov. 5-én Messzinából Fiuméba. Deák nov. 5-én Velenzeből Nicolajeffbe. Jókai november 7-én Fiuméből Rouenba. Mátyás király november 5-én Triesztből Fiuméba. Nagy Lajos nov. 5-én Genuából Pernambuco. Rákóczi nov. 6-án Messzinából Maltába. Szápary november 6-án Algirből Maltába. Zrinyi november 7-én Messzinából Maltába.

Tőzsdéi árfolyamok.

Értéktőzsdék.

(Záratok.)

1904.

november

5 7

Budapest. Aranyár.

4%	K.	119.—	
Koronajár. 4%	"	98.10	
3 1/2%	"	89.—	
Magyar földteherment.			
4%	"	98.35	
Morv. Szlavon	"	98.50	
Tisza-szab.	"	163.—	
Osztrák papírjár.	"	99.50	
" ezüst	"	100.—	
" arany	"	119.50	
" korona	"	99.75	
Osztrák-magyar bank	"	1630.—	
Magyar hitelbank	"	791.—	791.—
Osztrák hitelbank	"	671.—	671.25
Osztrák-magyar vasut	"	656.—	
100 márka	"	117.60	
London vista	"	239.—	
Páris	"	95.25 1/2	
20 frankos arany	"	19.04	
100 lira (olasz)	"	95.30	
20 márka	"	23.50	
Bécs. Magyar hitelr.			
K. 791.—		791.—	
Osztrák hitelr.	"	671.—	671.25
Rimamurányi	"	516.—	
Union-bank	"	529.—	
Magyar államvasut	"	655.50	654.50
Leszám. bank	"	—	
Jelzálogbank	"	517.50	
Adria	"	466.—	
Länderbank	"	449.25	
Lloyd	"	720.—	
Török sorsjegy	"	132.—	
Berlin. Osztrák hitelr.	"	210.40	210.75

Budapesti árutőzsde.

Buza	"	—	—
" április	"	9.96	10.01
Rozs	"	—	—
" április	"	7.83	7.87
Zab	"	—	—
" április	"	7.07	7.09
Kukoricza október	"	—	—
" május	"	7.41	7.40
Zsir	"	65.50	65.—
Szalonna	"	55.50	55.50

Newyorki gabonátőzsde.

(Sürgönyjegyzés).

Busa loco	Cent.	119 1/8	—
december	"	117 1/8	—
márczius	"	113	—
Tengeri	Cent.	56 3/8	—
december	"	51 1/8	—
márczius	"	—	—
Ervardij Liverpoolba pence		1.	

Gyarmatárak.

Kávé.

Havre Santos good average:			
December	Frank	45.75	46.—
Márczius	"	46.25	46.50
Május	"	46.75	47.—

Hamburg Santos good average:

December	Márka	37.25	37.50
Márczius	"	38.—	38.—
Május	"	38.50	38.50

Newyork:

Fair Rio loco	Cent.	8 7/16	—
December	"	6.80	—
Május	"	7.05	—

Czukor.

Prága frcó Aussig kész . K.		30.—	30.—
" uj	"	30.—	29.70
" frcó Prága raff.	"	—	—

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Chincaglierie

„IRIS“

Piazza Elisabetta 2. sz.

Moretti-, japán-

és kagyló áruk.

Nagy választék bőr ezüst és
dizsmű árukban.

Olcsó szabott áruk.

Nevelőnői állást

keres fiatal német kisasszony, aki taníthat
is. Czim: A. B. postrestante Abbazia.

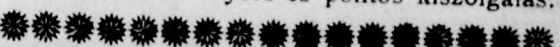
Maróthy Ferencz

czipő-üzlete, Flume, Adria-palota.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy az eddigi Krumenacker-féle czipőüzletet átvettem.

Készítek minden szakmamba vágó férf-
női és gyermek-czipőt a legujabb szabás szer-
int és a legfinomabb kivitelben.

Szolid áruk. Gyors és pontos kiszolgálás.

Bazár „Al Buon Mercato“

R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási forrás. —

NAGY VÁLASZTÉK.

Mindennemű csipők, gyermekjáték, dizsmű-tár-
gyak és utazási cikkekben.

Valódi.

Valódi.

Amerikai czipők

urak és gyermekek részére csak

GEORGIJEVIC S.

elsőrangú czipőüzletében, Via Governo kaphatók.

Legnagyobb raktár pesti divat szerinti valamint francia és angol czipőkben
legfinomabb kivitelben és legolcsóbb árban.

Megrendelések és javítások eszközöltnék.

Reform a fűtés terén!

Brikett (Koczkaszén.)

100 drb finom angol szénből sajtolt brikett, házhoz szállítva kor. 1.50.

Kő- és pormentes. A darabszám első pillantásra konstatálható, tehát a
vevő megrövidítése a mennyiségnél kizárva.

Megrendeléseket elfogad: Rubel M., Corsia Deák; Miletic R., Mercato Coperto és
Kralj A., Sušak.

Telefon szám 443.

Első Fiumei Brikett-gyár.

A legszebb és leghasznosabb ajándékok.

Nagy raktár: Alpaca és Chinaezüstökben és Lámpákban.

Karlsbádi és francia
porcellán
és üveg készletekben.

Mindennemű üvegtáblák,
tükrök és képeretek
leolcsóbb árak mellett.

Jacques Weiss veje: WEISZ SALAMON-nál.
FIUME. Az Adria-palotával szemben.

„Adria“ magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság. Atlanti szolgálat.

1904. november havában az alant felsorolt első osztályú gőzösök vagy ezek helyettesei fognak Fiuméből az alant megjelölt irányokban és külföldről hazafelé indítani, feltéve, hogy rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meteket meg nem akadályozzák:

KIVITEL			BEHOZATAL			
Hová	Gőzös	Kelet	Honnan	Hová	Kelet	
Rouen	„Jókai“	1—10	Rio de Janeiro, Santos	Trieszt, Fiume	„Arad“	1—10
Westharteplow	„Zichy“	1—10	Liverpool	Fiume	„Falernian“	1—10
New-York	„Ultonia“	10	London, Hull	„	„Murillo“	1—10
Hamburg ¹⁾	„Pergamon“	5—15	Rouen	„	„Stefánia“	1—10
Liverpool ¹⁾	„Fabian“	5—15	New-York	„	„Pannonia“	15
Hull, Newcastle o/T	„Oria“	5—15	Bordeaux	„	„Balaton“	10—20
Bordeaux ²⁾	„Deák“	5—15	Hamburg ¹⁾	„	„Byzanz“	10—20
Liverpool	„Brescia“	10—20	Liverpool	„	„Veria“	10—20
New-York	„Slavonia“	24	London, Hull	„	„Douro“	15—25
Lissabon ¹⁾ , London	„Szent István“	15—25	Rotterdam	„	„Duna“	15—25
Liverpool ¹⁾	„Algerian“	15—25	Rouen	„	„Báthori“	15—25
London, Hull	„Ebro“	15—25	London	„	„Kolozsvar“	15—25
Rotterdam, Antwerpen, Kopenhagen ¹⁾	„Báró Fejérvary“	20—30	Liverpool ¹⁾	„	„Andalusian“	15—25
Rouen ²⁾	„Kálmán király“	20—30	New-York	„	„Carpathia“	29
Glasgow ²⁾	„Matlekovits“	20—30	Glasgow	„	„Barosse“	20—30
Liverpool	„Pavia“	20—30	Rotterdam	„	„Széll Kálmán“	20—30
Hamburg	„Bagdad“	20—30	Liverpool	„	„Tyria“	20—30
Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro Santos ²⁾	„Stefánia“	december 1				

A ¹⁾-gal megjelölt viszonylatban a gőzös Triesztet is érinti.
Atrakodó szolgálat közvetlen hajóaklevelek alapján a felsorolt kiindulási kikötőkből az összes földközi és adriai tengeri kikötőkbe, valamint az osztrák Lloyd levantei, keletindiai, kínai és japáni vonalaira.

²⁾ Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentetet be, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse, illetőleg hogy ezt a járatot ne teljesítse vagy későbbre halasztja.

Középtengeri szolgálat.

FIUME—MALTA—OLASZORSZÁG—DÉL FRANCZIAORSZÁG—SPANYOLORSZÁGI vonal.

Fiuméből: „Zrinyi“ november 3-án, „Andrássy“ 14-én, „Rákóczy“ 21-én, „Lederer Sándor“ 28-án,
Valenciából: „Lederer Sándor“ november 2-án, „Szent László“ 9-én, „Kassa“ 16-án, „Zrinyi“ 23-án, „Andrássy“ 30-án.

FIUME-MARSEILLEI vonal.

Fiuméből: „Tisza“ november 9-én, „Mátyás király“ 16-án, „Árpád“ 23-án, „Szent László“ 30-án.
Marseilleből: „Lederer Sándor“ november 6-án, „Szent László“ 13-án, „Tisza“ 23-án, „Mátyás Király“ 30-án.

FIUME-ÉSZAKAFRIKAI vonal. Fiuméből: indul „Adria“ november 3-án, „Szápáry“ 17-én.
Tangerből: indul 17-én, november 14-én. „Adria“ „Szápáry“ „Szápáry“ 28-án.

„Adria“ magyar kir. Tengerhajózási részvénytársaság. - Fiume.

FIUME - NEWYORK

közvetlen összeköttetés Ejszak - Amerikával.

A „Cunard Line“ angol hajózási társaság gőzöseivel. Vezérigazgatóság a magyar korona országai részére: „Adria“ m. kir. Tengerhajózási r. t.

III. osztályú menetjegyek

Fiumétől Newyork-ig

Beleértve a hajón való étkezést és a kétnapos ellátást Fiumében

180 Korona

Legközelebbi gőzösök indulnak:

„Ultonia“ novemb. 10.én - „Slavonia“
novemb. 24.én - „Pannonia“ deczemb. 8.án

A fiumei kivándorlási iroda (Via Alessandrina) készséggel és díjtalanul szolgál mindazon fölvilágosítással, melyre a kivándorolni szándékosoknak szükségük van.